

ప్రాబంధం కళ

“డాక్టరు బాబూ - బాబూ”
వెయిటింగ్ రూం నుండి దీనంగా
పిలుపు, పిలుపు వెంట మూలుగు
కన్వల్టింగ్ రూంలో రోగిని చూస్తున్న
డాక్టర్ జయసింహకు వినపడ్డాయి.

రోగికి ప్రెస్క్రిప్షన్ రాసి ఇచ్చే లోపలే బక్కగా
కళ్ళలో ప్రాణం వున్న వ్యక్తి రెండు చేతులూ
జోడించి లోపలకు వచ్చేసాడు.

“బాబూగారూ మా సుందరికి ఏదో పెద్ద
జబ్బే వచ్చింది. చాలా పీరియన్ గా వుంది.
మీరు వెంటనే చూసి సుందీని కాపాడాలి” పీల
గొంతుతో అన్నాడు.

జయసింహ పైగ చేస్తే వర్షు వెళ్ళి సుందరిని
లోపలకు తీసుకు వచ్చింది.

ఒక్కసారి జయసింహ కళ్ళు మిరుమిట్ట గొలిపాయి.
ఆ పాద మస్తకం వివిధాధరణాలు ధరించి వడిచి వచ్చే
వగల కొట్టులా వుంది సుందరి.

వక్షత్రాల కాంతిని పరిహసించే వెలుగును వెలార్చు
తున్నాయి. ఆమె వంటి మీద వున్న రవ్వలు.

ఎంతో వీరసంగా వున్నట్లు కనపడుతున్న సుందరి
కళ్ళు రవ్వలకంటే ఎక్కువగా చురుక్కున మెరిపాయి.

“ఎందుకు వచ్చుతున్నావు!” గిరుక్కున వెనుదిరిగి
చురుక్కున వర్షు వంక చూస్తూ అంది సుందరి.

“లేదమ్మా-” తడబడుతూ తెల్ల ముఖం వేసి
అన్నది వర్షు.

“నాకు తెలుసులే మవ్వెందుకు వచ్చుతున్నావో.
చానడానికి సిద్ధంగా వున్న మనిషి ఇన్ని వగలెందుకు
పెట్టుకుంది అవి వచ్చుతున్నావు! ఆవునా?” గద్దించింది
సుందరి. వర్షు ముఖంలో కళ తగ్గడం చూడవట్లు తల
పక్కగా తిప్పాడు జయసింహ.

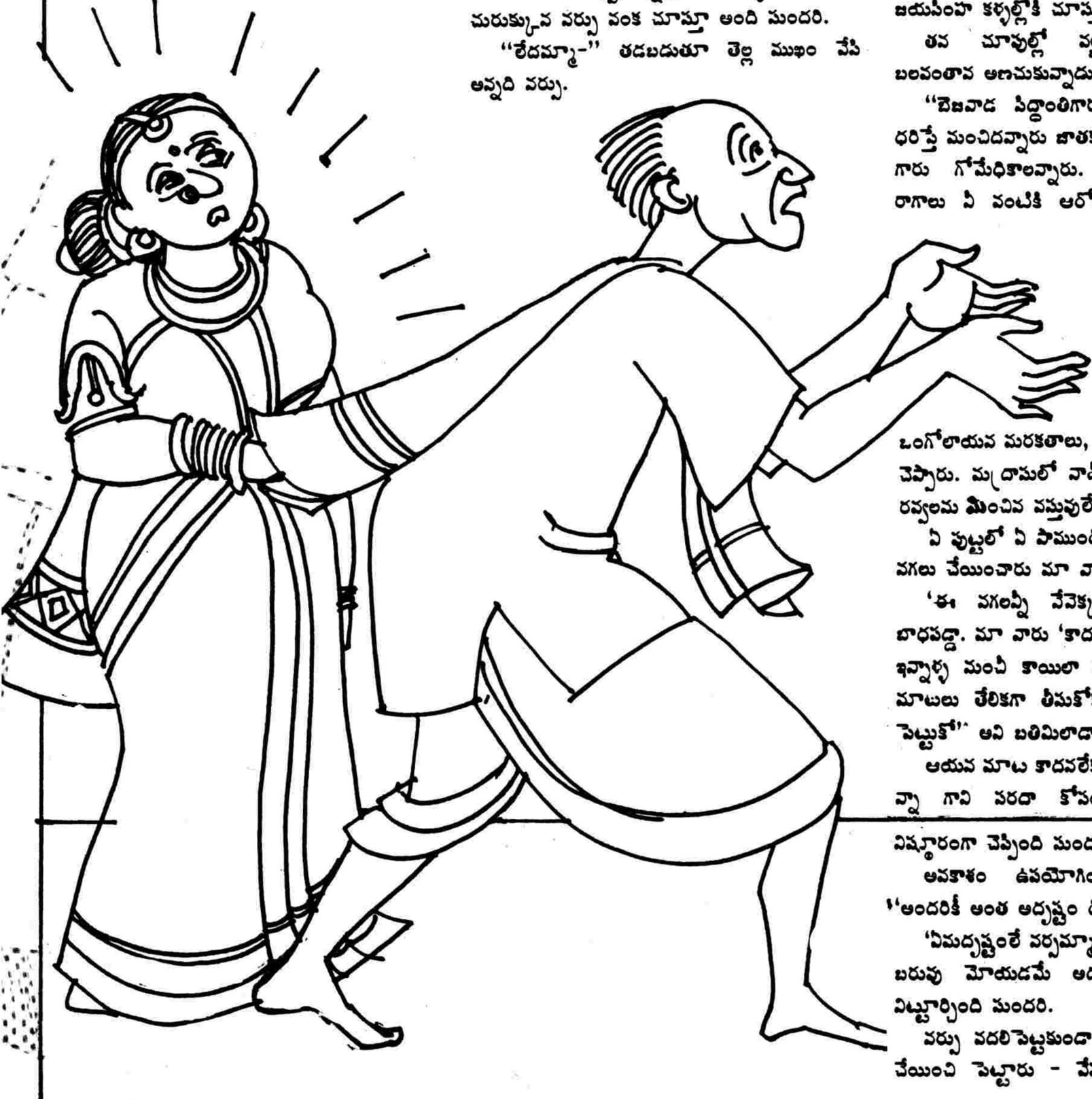
రత్నాలు, పచ్చలు, గోమేధికాలు, పుష్పరంగాలు,
మరకత మాణిక్యాలు వింపుకున్న వివిధాధరణాలు
ధరించినా రవ్వలు ఎక్కువగా వుండడంతో ఆకాశంలో
పాలవెల్లి నేలమీదకు దిగివచ్చిన భ్రాంతి కలిగింది
జయసింహకు.

కొప్పలో, పాపిడిలో, ముక్కు చెవులకు మెడలో
భుజాలకు పమిటకు చేతులకు, వదుముకు, పాదాలకు,
వంటి మీద ఎక్కడెక్కడ వగలు తగిలించడానికి
వీలుంటుందో అక్కడంతా వగలు దిగవేసుకున్నది
సుందరి - ఉత్సవాలకు అలంకరించుకున్న దేవతా
విగ్రహాలలా.

“బాబూగారూ - సోయే ప్రాణాలు విలుపుకోవాలన్న
ఆశతో ఈవగలు వేసుకుంటున్నా” అన్నది సుందరి
జయసింహ కళ్ళల్లోకి చూస్తూ.

తన చూపుల్లో వ్యక్తమవుతున్న ఆశ్చర్యాన్ని
బలవంతా అణచుకున్నాడు జయసింహ.

“బెజవాడ సిద్ధాంతిగారు నా వంటికి రత్నాలు
ధరిస్తే మంచిదన్నారు జాతకం చూచి, తెనాలి సిద్ధాంతి
గారు గోమేధికాలన్నారు. గుంటూరుయన పుష్ప
రాగాలు ఏ వంటికి ఆరోగ్యం యిస్తాయి అన్నారు.

ఒంగోలాయన మరకతాలు, వెల్లూరాయన మాణిక్యాలని
చెప్పారు. మద్రాసులో నాడి జోష్యుడు ‘సుందరాంబా
రవ్వలను మించిన వస్తువులే’దన్నారు.

ఏ పుట్టలో ఏ సాముందోవని అన్ని రకాల రాళ్ళలో
వగలు చేయించారు మా నారు.

‘ఈ వగలన్నీ వేవెక్కడ పెట్టుకోవండి’ అని
బాధపడ్డా. మా నారు ‘కాదు సుందీ జుట్టు మనిషి -
ఇన్నాళ్ళ సుందీ కాయిలా వడి వున్నావు! సిద్ధాంతుల
మూలలు తేలికగా తీసుకోకు. బరువనుకోకే వగలన్నీ
పెట్టుకో’ అని బతిమిలాడారు.

ఆయన మాట కాదనలేక ఈ వగలు పెట్టుకుంటు
న్నా గాని సరదా కోసం పెట్టుకోవడం లేదు”

విస్మయంగా చెప్పింది సుందరి.

అవకాశం ఉపయోగించుకోవాలనుకున్న వర్షు
‘అందరికీ అంత అదృష్టం దొరుకుందామ్మా!’ అన్నది.

‘విమదృష్టంలే వర్షమ్మా! గాడిద మోసినట్లు ఇంత
బరువు మోయడమే అదృష్టమా?’ ఉమ్మరంటూ
విట్టూర్చింది సుందరి.

వర్షు వదలిపెట్టుకుండా “అంత ప్రేమగా నారు
చేయించి పెట్టారు - వేసుకోండమ్మా - అయినా

భార్యను అంత యిదిగా మాసే భర్తలెంత మంది వుంటారేమన్నా?" అంది సాగదీస్తూ.

"నగలు పెట్టుకోగానే జబ్బులు తగ్గుతాయంటావా వర్యమ్మా?" అంది నుందరి నిర్లిప్తంగా.

"బల్ల మీద కూర్చోమ్మా నీ పేరు?" అన్నాడు జయపంపా నిమగుసు మనసులోనే అణచుకుంటూ.

చెప్ప అన్నట్లు భర్త వంక మాసింది నుందరి.

"రత్న నుందర కవకమహాల్క్వి" అన్నాడామె భర్త.

"నిమి జబ్బుమ్మా మీకు?"

"నిమి చెప్పనుంటారు? మద్రాసు అపోలా ఆస్పత్రి, బొంబాయి జస్టిక్ ఆస్పత్రి, రాయవెల్లూరు, హైద్రాబాదు అన్నీ తిరిగిం. నా జబ్బేమిట్ నీ డాక్టర్ కుమ్మక్కోలేకపోయారు. ఎక్కరే ఫోటోలు తీశారు. వశ్యంతా స్కానింగ్ చేశారు. బకెట్ తో సూతిలో నీరు తోడివట్లు వంట్లో రక్తం అంతా తోడి ఎన్నో పరీక్షలు చేశారు. నా రోగం అంతు చిక్కలా" అంది రొప్పతూ. నుందరి భర్త అవువన్నట్లు తలూపాడు - వంతు పాటగాడిలా.

"అట్లా చూస్తా నిలబడతావేం? రిపోర్టులూ, ఫోటోలూ డాక్టరు గారికి చూపించు" గర్జించింది నుందరి భర్తను.

నుందరి భర్త కొరడా దెబ్బతిన్న గుర్రంలా మరు క్కున వెళ్ళి వెయిటింగ్ హాల్లో వున్న నూట్ కేస్ తీసుకు వచ్చాడు.

ఇంద్ర జాలికుని పెట్టె నుండి నివిధ వస్తువులు వెలికి వచ్చినట్లు నూట్ కేస్ నుండి రిపోర్టుల కట్టలు, ఎక్స్ రే ఫోటోలు, స్కానింగ్ రిపోర్టులు, ఇజి చుట్టలు, కప్పల్లింగ్ టేబిల్ మీద నిండి పోయాయి.

వాటన్నిటిని పరిశీలించిన జయపంపా కళ్ళు అలవటలో నుందరి వైపు తిరిగి ఇంద్ర దనసులోని రంగులలా ఆనె వగల నుండి వెలువడు తున్న రంగులలో మరింత చెదరి తలవంచుకొని కమలు మలుముకున్నాడు.

"చూశారా డాక్టరు గారూ- నా రిపోర్టులన్నీ చూసారా? ఎన్నో లక్షలు ఇర్చుపెట్టాం- ఏం లాభం - నా జబ్బేమిట్ కనుక్కోలేకపోయారు" బాధగా అంది నుందరి.

"నీ కంప్లయింట్లు ఏమిట్ చెప్పమ్మా" అడిగాడు జయపంపా- అతని మనసులో బయట వెయిటింగ్ రూంలో నిరీక్షిస్తున్న రోగుల మీద జాలి నిండి

"తినకపోతే ఆయానం, తింటే నీరసం. కూర్చుంటే దడ, నడిస్తే వణకు. పని చెయ్యలేదు"

"అవు! అట్లాగేనా చేప్పింది? అట్లా చెబితే డాక్టరు బాటుకి నా జబ్బేలా అర్థం అవుతుంది? తప్పేదేముంది? నేవెబుతా మండండి! పొద్దున్నే పదింటికి ఏద్ర లేస్తానా- అప్పటికప్పుడు ప్రాణం పోయేంత నీరసం అనిపిస్తుంది. ఒకేపువ ఆయన ఒకేపువ వంట మనిషి జేరి కాఫీ తాగమని బలవంతం చేస్తారు. 'పూరుకోండి నాకు నీరసంగా వుంది. నన్ను బలవంతం చెయ్యొద్దు' అని అంటా. ఉహూ, విప్రించుకోరు. 'నుండి గుక్కెడు కాఫీ తాగు నీరసం తగ్గుతుంది' అంటారాయన. "నేడి నేడిగా ఇట్లెన్నాయి. నాలుగు తినమ్మా" అంటుంది నంటావిడ. ప్రాణం పోతున్న మనిషి ఇట్లెలా తింటుంది? కాఫీ ఎలా తాగుతుంది? నెత్తి వోరు కొట్టుకొని లబలలాడతా! ఏంటేనా! ఇక నాళ్ళకు చెప్పలేక నాలుగిట్లె వోట గుక్కుకుని కాఫీ తాగుతా. ఇక చూసుకోండి డాక్టరు గారూ- నా బాధ యములాళ్ళకు కూడా వద్దు! గుండెలో ఒకేపారి ఎదురు బొదురుగా రెండు కరెంటు రైలింజన్లు పరుగెత్తి డీకొన్నట్టు విపరీతమైన శబ్దం వస్తుంది. భయంలో సిచ్చి కేకలు పెడతా. అట్లా ఎంతసేపు అరుస్తానో నాకే తెలియదు. అరచి అరచి సామ్మసిల్లి పడిపోతా.

నీ వంటి గంటకో లేచి లేచి ఒకేక తెచ్చుకొని ముఖం కడుక్కుని స్నానం చేసి సోఫాలో జేరగింబడి పోతా. సోతాయమకున్న ప్రాణాలు ఎలా విలిచాయో అర్థం కాక నేను ఆళ్ళర్యపడుతుంటే నంటావిడ, పని పిల్లా, ఈయనా కోరవ్ మొదలెడతారు అన్నం తినమని. ప్రాణం పోయేట్లున్న మనిషి అన్నం ఎలా తింటుంది చెప్పండి అయినా వదిలి పెట్టుకుండా వేధించుకు తింటారు నాళ్ళు ముగ్గురూ.

నాళ్ళ గోల భరించలేక ఎలాగో నాలుగు ముద్దలు

పరుపు మీద వారి నాతం చేసిన గొడ్డు రొప్పినట్లు రొప్పి రొప్పి పక్కటెముకలు విరిగిపోతాయా అని భయం పట్టుకుంటుంది.

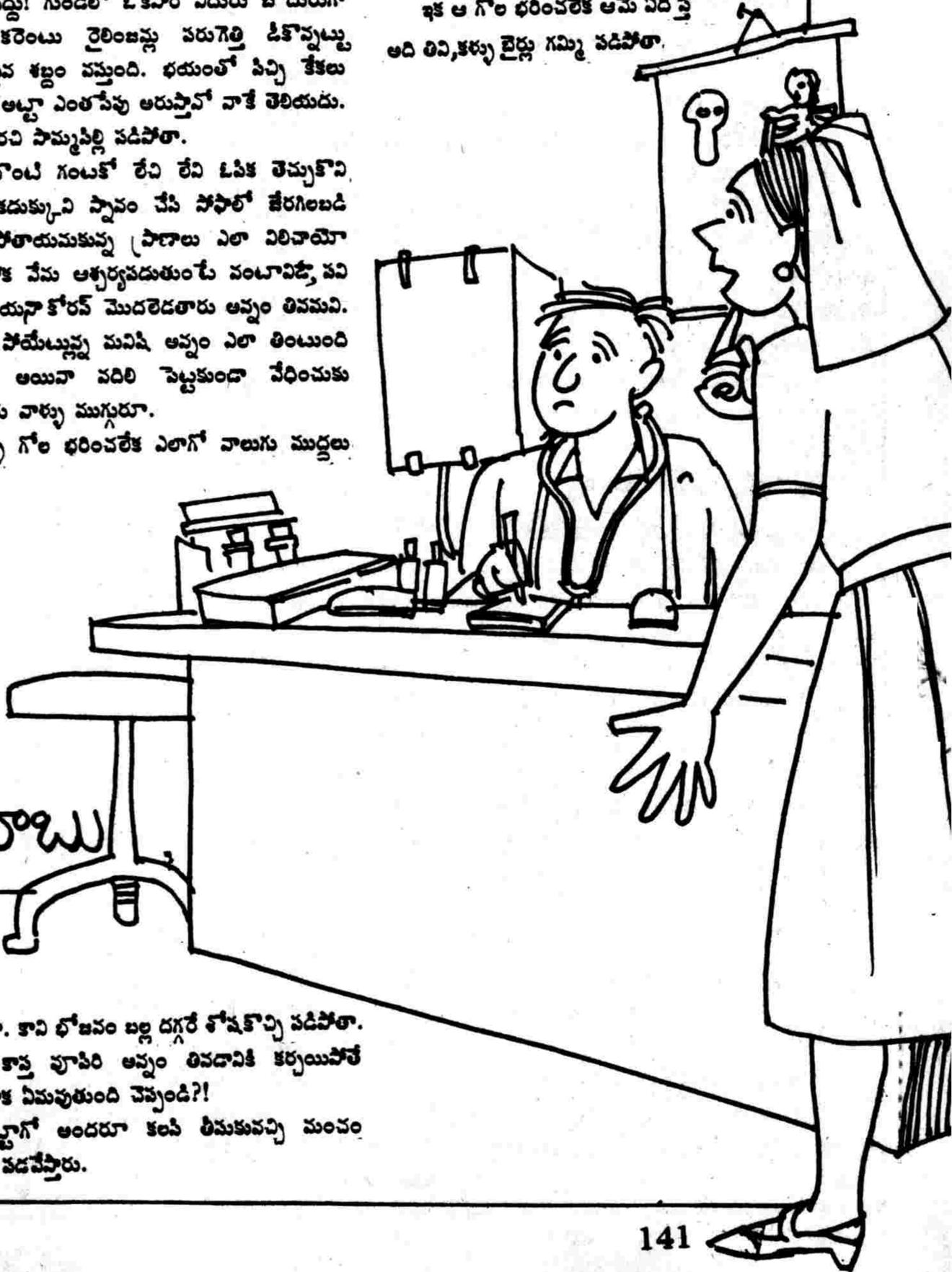
ఒక పక్క రొప్పి ఒక పక్క భయం - గింగిలలాడి పోతా.

"నీ మయిందే నుందీ?" అంటారాయన. సమాధానం చెప్పడానికి ఒకేక వుంటేగా? అలాగే పడి వుంటా. తంచమగా నాలుగయ్యేసరికి నంటావిడి గండికొట్టినట్టు 'జీడి పన్ను వేసి ఉప్పా చేశాను - వేడిగా వుంది. కాస్త తివి బత్తాయి రసం తాగమ్మా" అంటుంది. వోటిలో చెప్పటానికి వోపిక లేక తల అడ్డంగా తిప్పతా.

"బత్తాయి రసం ఇష్టం లేకపోతే ఏపిల్ జ్యూస్ తాగమ్మా" అంటుంది.

ఏపిల్ జ్యూస్ కాదు బంగారం కరగించి ఇచ్చినా తాగడానికి ఒకేక వుండొద్దూ?

ఇక ఆ గోల భరించలేక ఆమె విడిస్తే అది తివి,కళ్ళు బైర్లు గమ్మి పడిపోతా.

డాక్టర్ కె. రవీంద్రబాబు

పోసిగింది. "చెప్పవయ్యా చెప్ప- చెట్లల్లె అట్లా నిలబడతావేం? దేశంలో వున్న డాక్టర్లందరికీ చెప్పేవేప్పీ నా వోరు పడి పోయింది! అందుకే మూల్యారు సిద్ధాంతి 'ఆశ్రియజంలో ముత్యాలు పోరాలు పెట్టుకున్నావు- అందుకే అవారోగ్యం వచ్చింది' అన్నాడు" వంతులు గారి ముందు భక్తిగా సాతం అప్పజెప్పే పిల్లవాడిలా చెప్పకు పోసాగాడు నుందరి భర్త.

తింటా. కాని భోజనం బల్ల దగ్గరే తోషకొచ్చి పడిపోతా. వున్న కాస్త పూసిరి అన్నం తినడానికి కర్పయిపోతే తోషకాక ఏమవుతుంది చెప్పండి?! ఎట్లాగో అందరూ కంపి తీసుకువచ్చి మంచం మీద పడవేస్తారు.

“నిమిషం చొప్పున మంది!”

అంటూ మళ్ళీ మళ్ళీ అడుగుతాడాయన.

“వూరికే విసిగించకండి” అని అందామమకుంటా కాని అంతలోనే “నేను పోయాక ఆయన అజాపజా కమక్కోనే వాళ్ళు వుండరు. పాపం వొంటరిగా నిన్ని అవస్తలు పడతాడో ఏమో?” అని ఆయన మీద వివరీతమైన జాలి వేస్తుంది.

అందుకే ఎంత విసిగించినా ఏమీ అనను. ఇంతలో చీకటి పడిపోతుంది.

“చీకటిమని కాకరవేపుడు కారట్ వెట్టి చేశావని మొదలెడుతుంది వంటావిడ.

వద్దని తలూపుతా.

“నిమిషం తివకుండా ఎలా వుంటావే?” అంటూ గోరెడతారాయన.

వాలుగు ముద్దులు తిని వచ్చి మంచం మీద పడిపోతా.

‘ఈ రాత్రి తెల్లారదు’ అనిపిస్తుంది. ఏద్ర అయిందీ, మృత్యువు అయిందీ తెలికుండా పడి వుంటా! మగత తెలిసే సరికి తెల్లారి పది గంటలు కొడు తుంటుంది గడియారం!”

కమరెప్పలాడించి చెప్పటం ఆపి పక్షి రెక్కలు విదిల్చినట్లు రొప్పసాగింది మందరి.

“కంప్లెయింట్స్ చెప్పమంటే దివచర్య చెబుతుం దేమిటి” అని మనసులో ఆశ్చర్యపడిన జయసింహాలో మందరి భర్త “డాక్టరు గారూ - మీ మందరి మొహమాట పడి చెప్పడం లేదు గాని గుండె వాప్పిలో బాధపడుతుందంటే” అన్నాడు.

“అవన్నీ ఎందుకు చెప్పమంటావు? నా బాధలు ప్రాణం పోయాక పోవాలిందే!” అన్నది మందరి నిర్లిప్తంగా.

“చెప్ప మంది” బతిమిలాడాడు భర్త.

గంటకొట్టినట్లు చెప్పకుపోసాగింది మందరి.

“అటు మొన్న గుండెల్లో పోటు, మొన్న తీవ్రంగా వాప్పి, నిన్న పెద్దగా బాధ, ఇవాల భరించలేనంత తీపు, రేపు ఏం వస్తుందోవన్న భయం - మీ ఆస్పత్రి దాకా కూడా వస్తావనుకోలేదు డాక్టరు గారూ!”

అప్పటికే మందరి కవ్వల్లింగ్ రూంలోకి వచ్చి గంట దాలడంతో బయట వెయిటింగ్ రూంలోని రోగులలో అరిజడి ఎక్కువైంది.

జయసింహా మొక్కుబడి తీర్చడానికన్నట్టుమందరిని పరీక్షించి మందులు రాయడానికై పెన్ తీసుకున్నాడు.

“అగండి డాక్టరు గారూ” మందరి అరుపు విని అగిపోయాడు.

“నేను మందు చిల్చలు మింగలేను - మింగితే గొంతుకడ్డంబడి ఉక్కిరిచిక్కిరి అయిపోతా”

“ఇంజక్షన్ రాయమంటారా?” అని అడిగాడు జయసింహా.

“నా తల్త్యానికి ఇంజక్షన్ పరిపడదు వికటిస్తుంది” జయసింహా తెల్లమొహం వేయడం గమనించిన వర్షు కలుగజేసుకొని “పోనీ లానిక్ రాసివ్వమంటారా?” అంది.

అకాషల్

ఎటు చూసినా యినుక వ్రలు
అక్కడక్కడ అనే చిన్నా పెద్దా గుట్టులు!
దూరంగా బాగా బలిసిన గొర్రెల మంద
దర్జాగా కంచరగాడిదపై కూర్చున్న * రఫీక్!
మందచుట్టూ తిరుగాడే వెంపుడు కుక్కలు
ఇటువక్క దగ్గరలోనే వుందనిపించే* మంజ్యం!
ఎక్కడా కమపించని చెట్టూ చేసు
వరసంచారం లేని భయంకర సీమ!
దాన్నే అంటారు ముద్దుగా “అకాషల్”
ఆ పేరు వెదితేనే ప్రాజెక్ట్లో అందరికీ హడల్!!
పగలు ఎండాకాలం భానుడు
సెగల పగలు కక్కుతాడు!...
జీజీగేల్ మంటాయి దూరంగా
మరీచికలు మిథ్యకి చిప్పాంగా!
వగలు చిలికే చందమామ
మరీ చేతిలో వెన్నముద్ద అవుతాడు!
వేగంగా వీచే వల్లని గాలికి
ఎదారి మొక్కలు అల్లన వూగుతుంటాయి -
రకరకాల వుప్పుల రంగులతో అవి కూడ
నృష్టిస్తాయి ‘హరివిల్లు’ నేల మీద!!
కాకపోయినా యిది కాకులు దూరవి కారడివి
ఎప్పుడో కనిపిస్తుంది తెగబలిసిన కాకి!

గుంపులు గుంపులుగా విహరించే కపోతాలు
గమ్మత్తుగా వివిసిస్తాయి సంగీతాలు!
వీటైన వాతావరణంలో దొరుకుతుంది యిక్కడ
మూటైన ప్రశాంతత మరి!!
నా దేశం గొప్పది అని ఎలుగెల్లె కంటే
‘ఈ విశ్వం అంతా గొప్పదే మరి’ అంటే ?!
మానే కమలకు మనసు వుండాలే గాని
జగమే ఓ బృందావనం డొతుంది!
(* పరదేశ స్నేహితుడు * స్వాక్షరీ)

— అచ్చి రఘురామరెడ్డి (ఇరాక్)

“హమ్మో! లానిక్కి? వాపన చూస్తేనే దోకొస్తుంది. వస్తా డాక్టరు గారూ- మళ్ళీ వస్తారెండి బతికి బాగుంటే!” అలా చూస్తావేం డాక్టరు గారికి ఫీజు ఇవ్వ. అవతల వాలా మంది రోగులు కాచుకు కూర్చు వ్నారు” అంటూ గభాలువ బల్ల దిగి చకచక వదుచు కుంటూ వెళ్లిపోయింది.

కవ్వల్లేషన్ ఫీజు వర్చుకిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు మందరి భర్త.

ఆ రోజు మంచి అడపా దడపా మందరి భర్త జయసింహా కవ్వల్లింగ్ రూములకు వచ్చి గంటపేపు భార్య అవారోగ్యం గురించి ఏకరువు పెట్టి వెళ్తూ అఖర్లో “మీ మీద మందికి బాగా గురి కుదిరింది. అందుకే ‘పోయి నా జబ్బు పంగలి జయసింహా డాక్టరు గారికి చెప్పేరా ఎంత వోపిగ్గా విన్నాడు” అంది” అని చెప్తుండే వాడు.

వేళగాని వేళల్లోమా బిజీగా వున్నప్పటికీ పోన్ చేపి భార్య బాధలు ఏకరువుపెట్టి జయసింహాకు తెర్రెత్తించ సాగాడు మందరి భర్త.

జయసింహాకు అతను ఎదురు పడినా పోన్లో అతని గొంతు విన్నా గుండెదడ వుట్టసాగింది.

అలాటిది మందరి గానీ ఆమె భర్తగానీ నెం రోజులు కనపడకపోయేసరికి “అమ్మయ్య సీదా వదలిపోయారు! వాళ్ళ పాద వివడానికి ఏ డాక్టరు దొరికాడో పాపం!” అనుకున్నాడు జయసింహా.

క్లినిక్ మండి ఇంటికి వెళ్తూ బట్టల దుకాణం వద్ద అగాడు జయసింహా.

షిపులో నియాన్ లెట్లను అవసర్యం చేస్తూన్న మందరి ఆభిణాలు విరజిమ్ముతున్న వెలుగు చూపి వెనుదిరిగి రాబోయాడు.

“డాక్టరు గారూ”

జయసింహా మందరి పిలుపు విని అగక తప్పలేదు. “నిమ్మా వంటల్లో ఎలా వుంటోంది?” మర్యాదకు అడిగాడు జయసింహా.

“రోజూ వచ్చేదానికి పేద్యడమెందుకవి జబ్బు పంగలి పట్టించుకోవడం మానేసా!”

“అలాగా - మీవారే?”

“మీకింకా తెలియదా ఆయన అకస్మాత్తుగా చని పోయారు - నెం రోజుల క్రితం మీ ఆస్పత్రి మంచి ఇంటికి వస్తూంటే దారిలో గుండె వాప్పి వచ్చి పోయారు! ప్రాణం పోయాక డాక్టర్లం చేస్తారే అని శవాన్ని ఇంటికి తీసుకెళ్ళిపోయా!”

ఆయన కోరిక ప్రకారం వగలన్నీ పెట్టుకునే తిరుగు తున్నా! ఆయన పోయాక నా అజ కమక్కునే వాళ్ళవరు న్నారు చెప్పండి. అందుకనే ఆస్పత్రికి రావడంలా!”

మందరి భర్త పోయినందుకు సానుభూతి చూపాల్సే లేక మందరి జబ్బు వయనైవందుకు అభివందించాలో తెలియక విశ్వణంగా వుండిపోయాడు డాక్టరు జయసింహా.